

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Milli Savunma Bakanı Sayın Nurettin CANIKLI* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 11.12.2017

Mehmet Emin ADIYAMAN

Iğdır Milletvekili

Türkiye’de şüpheli asker intiharların veya kazaların sebeplerinden en önemlisi Türkiye’de vicdani ret hakkının tanınmamış olmasıdır. AİHM Büyük Dairesinin 7 Temmuz 2011 tarihli Bayatyan/Ermenistan davasında vicdani ret hakkı açık olarak tanınmıştır, bu hakkın sözleşmenin 9.maddesi kapsamında Avrupa Konseyi’ne üye ülkelerin tamamında uyulması gereken bir hak olduğu açıkça ifade edilmiştir. Bunun sonucunda bu hakkı tanımayan Türkiye’ye defalarca uyarıda bulunmuştur.

Türkiye Barolar Birliği (TBB) ile Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği, Ankara’da “TSK’da Mobbing ve İntihar Vakaları Sempozyumu” düzenledi. Sempozyumun sonuç bildirgesinde Türk Silahlı Kuvvetleri’ndeki (TSK) mobbing ve intihar vakalarına ilişkin çarpıcı veriler ortaya konuldu. Raporun verilerine göre; son 10 yılda TSK’da yaşanan intihar vakalarının, çatışmalı ortamlarda hayatını kaybedenlerin sayılarını geçtiği ifade edildi ve “Son 10 yılda çatışmalı ortamlarda hayatını kaybedenlerin sayısı 818’dir. Aynı süre içerisinde kışlalarda 934 asker intihar etmiştir. Yine son 2.5 yıl içerisinde 29 astsubay intihar etmiştir. Asker intiharları, 2012 yılına göre sivillerden 2.5 kat fazladır” bilgilerine yer verildi.

Aynı rapora göre; mobbing mağduru askerlerin yüzde 42’sinin hakaretten, yüzde 30’unun dayaktan, yüzde 28’inin orantısız cezalardan, yüzde 24’ünün sağlık hizmeti alamamaktan, yüzde 14’ünün aşırı fiziksel aktiviteye zorlanmaktan, yüzde 14’ünün tehdit edilmekten, yüzde 7’sinin rütbeli personelin şahsi işlerine koşturulmaktan, yüzde 7’sinin uykusuz bırakılmaktan şikâyetçi olduğu belirtildi.

11/7/12

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bağımsız denetim işlevini daha etkin bir şekilde yerine getirilmesi için, kötü muamele ve şüpheli ölümler konusunda verilen soru önergeleri niçin cevaplanmamaktadır? Özellikle şüpheli ölümler konusunda Meclis Araştırma Komisyonu ve İnsan Hakları İnceleme Komisyon'nda kötü muamele konusunu inceleyen bir alt komisyon niçin kurulamamaktadır?
- 2- 2012-2017 yılları arasında kaç asker intihar etmiştir? İntihar eden askerlerin ölüm nedenleri nelerdir? İntiharların kaçı hakkında soruşturma açılmıştır, kaçı adli mercilere intikal etmiştir?
- 3- 2012-2017 yılları arasında gerçekleşen asker intiharlarıyla ilgili yürütülen soruşturmalarda tutuklanan er-erbaş, astsubay-subay var mıdır? Varsa sayıları kaçtır?
- 4- Son bir yıl içinde çatışmalarda ölen asker sayısı kaçtır? Vefat eden askerlerin vefat ettikleri illere göre dağılımı nedir?
- 5- Son bir yıl içerisinde sözleşmeli olarak görev yapan uzman er-erbaş ve astsubay-subaylardan kaç görevinden istifa etmiştir?
- 6- Son bir yıl içerisinde intihar eden asker sayısı kaçtır? Varsa intiharların tarih ve bölgelere istatistiksel dağılımı nedir?
- 7- İntihar eden askerlerin ailelerine sağlanan sosyal ve ekonomik destekler nelerdir?
- 8- Kötü muamele ve işkence iddialarında sağlık muayenesi niçin asker olmayan bağımsız hekimler tarafından yapılmamaktadır?
- 9- İntihar eden askerlere ait eşyalarının ailelerine iade süresi ne kadardır? İade süresine ilişkin sistemleşmiş bir uygulamanız var mıdır?
- 10- TSK'daki lider personelin tümüne mobbing konusunda duyarlılık ve farkındalık kazandırılması amacıyla meslek içi eğitim veriliyor mu? Ayrıca psikoloji ve insan hakları dersleri müfredata var mıdır?
- 11- Şiddete ve kötü muameleyle maruz kalan er-erbaş, astsubay-subay'ların rahatlıkla ulaşabilecekleri bağımsız merci'ler var mıdır?
- 12- Özellikle asta karşı şiddetin önlenmesine yönelik uygulama esaslarını gözden geçirmeyi düşünüyor musunuz? Bu konuda bir çalışmanız mevcut mudur?
- 13- Etnik veya dini kimliğinden, mezhebenden veya siyasi ve felsefi görüşünden kaynaklı intihar eden askeri personel sayısı ne kadardır?